www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۸۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۵		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	
	۱- در ذمّت ما حقوق بسیار دارد .	۰/۲۵
	۲- از حَیّز شمار بیرون است .	۰/۲۵
	۳- چه نَعتِ پسندیده گویم تو را ؟	۰/۲۵
	۴- دامن از صحبت فراهم چینم .	۰/۲۵
	۵- سال پیرار مرا فرمود تا بیاض کنم .	۰/۵
	۶- شیر گفت : من کاره شده‌ام مجاورت گاو را .	۰/۵
	۷- بوسهل را صفرا بجنبید و بانگ برداشت .	۰/۵
	۸- تا برجایم به تملّق و زرق مشغول نشوم .	۰/۷۵
	۹- چون فرو آیی به وادیِّ طلب / پیشت آید هر زمانی صد تعب	۰/۷۵
	۱۰-ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد	۱
	۱۱- چون جامِ شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره ی زردی است	۱
	ب) معنی لغت (۲نمره)	۲
	معنی لغت های مشخّص شده را بنویسید .	
	۱- قدیمی کاوّلش را ابتدا نیست . ۲- خود ایدر زمانی درنگ آوریم .	
	۳- کان چنان ماهی نهان شد زیر میغ . ۴- فزاینده ی دانش و فرّ و زور .	
	۵- از علم شریعت آن چه مالابُدّ است ، بیاموزد . ۶- لباس خسرو تاجی دارد و کُلجه ی کوتاه .	
	۷- چون شیر تشمرّ او مشاهده کرد ، بیرون جست . ۸- در غرّه ی ایّام زندگانی بحث احوال طرّاران کردی.	
	پ) خود آزمایی (۴ نمره)	
	۱- در بیت « آیینه ی عریانی زیبای معانی است / این حجله ی سبزی که خداوند گشوده است » منظور شاعر از « حجله ی سبز » چیست ؟	۰/۵
	۲- درمصراع « نهد زرّین قدح در صحن بستان » منظور از « قدح زرّین » چیست ؟	۰/۵
	۳- تغییر دادن جای تکیه در کدام کلمه ی بیت زیر ، باعث تغییر معنا می شود ؟	۰/۵
	« قمری ریخته بالم ، به پناه که روم / تا به کی سرکشی ، ای سرو خرامان از من »	
	۴- چرا شاعر در بیت « به تماشای غنچه های شهید / گل به رنگ پریده می آید » گل هایی را که برای تماشای شهید آمده اند ، رنگ پریده توصیف می کند ؟	۰/۵
	۵- مقصود از عبارت های زیر چیست ؟	۱
	الف) سنگ سراچه ی دل به الماس آبِ دیده می سفتم .	
	ب) این همه اسباب منازعت و مُکاوحت از بهر حُطام دنیا به یک سوی نهادند.	
	۶- مقصود مولانا از بیت زیر چیست ؟	۰/۵
	« قافیه اندیشم و دلدار من / گویدم مندیش جز دیدار من »	
	۷- منظور از عبارت « کار و بار و حشمت ایشان برود » چیست ؟	۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته: ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۸۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دی** ماه سال **۱۳۸۵**		**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**	

ردیف	سؤالات	نمره
	ت) دانش های ادبی (۳ نمره)	
	۱- نام یک اثر منثور از « شیخ محمود شبستری » را بنویسید .	۰/۲۵
	۲- نوشته ی زیر ، بخشی از داستان « هدیه ی سال نو » است ، نوع « زاویه ی دید » آن را بنویسید .	۰/۲۵
	«دستش را مشتاقانه جلو او گرفت و مشتش را باز کرد . فلز گران بها از انعکاس آتش درون او می درخشید.»	
	۳- هریک از آثار زیر از چه کسی است ؟	۰/۵
	الف) قصص الانبیا ب) ابوالمشاغل	
	۴- چرا در ادبیّات تمثیلی از زبان « نمادین » بهره گرفته می شود ؟	۰/۵
	۵- نام دو آرایه ی ادبی موجود در بیت زیر را بنویسید.	۰/۵
	« گر قوّتم بُدی ز پی قـرص آفـتاب بر بام چرخ رفتمی از نردبان برف »	
	۶- چرا نوع نثر کتاب « مقامات حمیدی » را « مصنوع و متکلّف » می نامیم ؟	۰/۵
	۷- در کلمه ی « محکم » در شعر زیر ، چه ایهامی دیده می شود ؟	۰/۵
	« و پیمان برادری ات با جبل نور / چون آیه های جهاد / محکم »	
	ث) درک مطلب (۴ نمره)	
	۱- شاعر در بیت «گل اگر چه هست بس صاحب جمال / حُسن او درهفته ای گیرد زوال » برچه نکته‌ای تأکید دارد ؟	۰/۵
	۲- بیت«چو نیکو بنگری دراصل این کار / هم او بیننده ، هم دیده است و دیدار» به‌کدام دیدگاه عرفانی اشاره دارد ؟	۰/۵
	۳- در شعر زیر ، مقصود از « باغ » چیست ؟	۰/۵
	« سـوی شهر از باغ شـاخـی آورنـد باغ و بستان را کجا آن جـا برند »	
	۴- ناصر خسرو در ابیات زیر ، انسان را به چه امری ترغیب می کند ؟	۰/۵
	« تو را خط ، قیدِ علوم است و خـاطر چـو زنجیـر مر مرکب لشکری را	
	تـو با قیـدْ بی اسبْ پیـش سـواران نباشی سزاوار جـز چـاکـری را »	
	۵- در بیت زیر ، چرا سعدی ، « زبان » را مانند « کلید دَرِگنج » می داند ؟	۰/۵
	« زبان در دهان ای خردمند ، چیست ؟ کلـیـد درِ گـنـج صاحـب هـنـر	
	چو در بسته باشد، چـه دانـد کسی که جوهر فروش است یا پیله ور ؟ »	
	۶- معنای کنایی عبارت « باد در مشت داشتن » را بنویسید .	۰/۵
	۷- بیهقی در شرح ماجرای « بر دار کردن حسنک وزیر» جمله ی زیر را از زبان مادرحسنک بیان می کند ، آن را کامل کنید .	۰/۵
	« بزرگا مردا که این پسرم بود ! که پادشاهی چون . . . .این جهان بدو داد و پادشاهی چون . . . . آن جهان .»	
	۸- در عبارت « هر روز سفیهی لاف بزرگی زند. » مقصود از « لاف زدن» چیست ؟	۰/۵
	ج) شعر حفظی (۱ نمره)	
	ابیات زیر را کامل کنید .	
	۱- بی ته ، یـارب ، به بستان گل مـرویـا	۰/۵
	۲- کوتاه نظر ، غافل از آن . . . . . است کاین جامه به اندازه ی . . . نبریدند	۰/۵
	« موفق باشید » جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۷ / ۱۰ / ۱۳۸۵**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دی** ماه سال **۱۳۸۵**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر در تصحیح این قسمت ، نظر همکاران محترم صائب است. (۶ نمره)	۶
	ب) معنی لغت ۱- نامی از نام های خدای تعالی ، موجودی که مسبوق به زمان نباشد. (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) ۲- این جا (۰/۲۵) ۳- ابر (۰/۲۵) ۴- فروغ ایزدی (۰/۲۵) ۵- آن چه از آن گریزی نیست ، لازم ، ضروری (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) ۶- قسمی لبّاده و پالتو ، جامه‌ی آستین کوتاهی که روی قبا پوشند. (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) ۷- دراصل به معنی دامن به کمرزدن، دراین جایعنی خویش را برای کاری آماده ساختن (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) ۸- به اوّل هر ماه و آغاز هر چیز گفته می شود. (در لغت به معنی پیشانی است) (۰/۲۵)	۴
	پ) خودآزمایی ۱- طبیعت سرسبز (۰/۵) ۲- گل نرگس (۰/۵) ۳- سرکشی (۰/۵) ۴- چون گل ها در برابر سرخی خون شهیدان احساس شرمندگی داشته اند (یا شرمندگی گل ها به علّت برتری خون شهید بر سرخی آن ها) (۰/۵) ۵- الف) اشک می ریختم و دلم را تحت تأثیر قرار داده ، نرم می کردم(یا هر مفهوم مشابه دیگر) (۰/۵) ب) همه‌ی عوامل دشمنی و نزاع (تعلّقات دنیوی) را در این دنیا باقی گذاشتند و به آن دنیا رفتند (یا هر مفهوم مشابه دیگر). (۰/۵) ۶- به جای توجّه به ظاهرسخن و الفاظ شعر، بایدبه دیدار معشوق توجّه کرد.(یا هر مفهومی نظیر این پاسخ) (۰/۵) ۷- شکوه و آبرو و قدرت آنان از بین می رود. (۰/۵)	۴
	ت) دانش های ادبی ۱- حقّ الیقین ، مرآت المحقّقین (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) ۲- سوم شخص (یا دانای کل) (۰/۲۵) ۳- الف) ابو اسحق ابراهیم بن منصور نیشابوری (۰/۲۵) ب) نادر ابراهیمی (۰/۲۵) ۴- برای تبیین مفاهیم غیرمحسوس وبرای نشان دادن یا تجسّم آن چه نمی توان تعریف کردیا فهماند (و یا چون بیان مفاهیم غیرمحسوس با زبان عادی بسیاردشوار یا غیرممکن است یا برای این که بر قدرت تأثیر زبان افزود.)(۰/۵) ۵- تشبیه ، استعاره (یا استعاره‌ی مکنیه)، مراعات نظیر، واج آرایی (ذکر دو مورد هر مورد ۰/۲۵ نمره ، جمعاً ۰/۵) ۶- لبریز از تکلّف و کاربرد آرایه های ادبی است (۰/۲۵)به نحوی که گاه معنا تحت تأثیر لفظ قرار می گیرد. (۰/۲۵) ۷- کلمه‌ی محکم دردو معنا کاربرد دارد:۱- نوعی از آیات قرآنی (در مقابل متشابه) (۰/۲۵) ۲- استوار (۰/۲۵)	۳
	« ادامه در صفحه ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۷ / ۱۰ / ۱۳۸۵**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دی** ماه سال **۱۳۸۵**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	ث) درک مطلب ۱- ناپایداری زیبایی و جمال محبوب دنیوی (یا هر مفهوم مشابه دیگر) (۰/۵) ۲- وحدت وجود (۰/۵) ۳- عالم روحانی (یا عالم ملکوتی) (۰/۵) ۴- به کسب علم ترغیب می کند (یا هر مفهوم مشابه دیگر) (۰/۵) ۵-چون ماهیّت درونی انسان زمانی آشکار می شود که شروع به سخن گفتن کند. (یا هر مفهومی نظیر این پاسخ) (۰/۵) ۶- بی حاصلی (یا کاری بیهوده کردن) (۰/۵) ۷- به ترتیب : محمود (۰/۲۵) مسعود (۰/۲۵) ۸- ادّعا کردن (یا خودستایی کردن) (۰/۵)	۴
	ج) شعر حفظی ۱- اگر رویا (۰/۲۵) کسش هرگز مبویا (۰/۲۵) ۲- سرو بلند (۰/۲۵) هر کس (۰/۲۵)	۱
	«خسته نباشید» جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com